

класів надзвичайно важливу роль відіграє приклад для наслідування. Вони повинні бачити, що дорослі читають, що їм подобається і що це актуально. І саме вчитель повинен їм показати такий приклад.

### **Список використаних джерел**

1. Безручко О. Діти і читання в новій реальності / О. Безручко // Вісник книжкової палати. 2015. – №8. – С.44-47.
2. Статівка В. І., Статівка А. М. Інноваційні підходи у вихованні любови до читання: досвід роботи медіатеки в CAVALER SUR MER, FRANC [Електронний ресурс]:  
[http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/8031/1/Stativka\\_Stativka\\_Innova\\_tsiine.pdf](http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/8031/1/Stativka_Stativka_Innova_tsiine.pdf)
3. Прилепська Н. В. Нетрадиційні уроки позакласного читання в початковій школі / Н. В. Прилепська, Н. Г. Данильченко // Таврійський вісник освіти. - 2013. – № 2. – С. 229-234.
4. Савченко О. Я. Розвиток творчої діяльності учнів на уроках літературного читання [Електронний ресурс]: <https://core.ac.uk/download/pdf/185262979.pdf>

**Бурда А.М.,**

*аспірантка кафедри початкової освіти, природничих і математичних  
дисциплін та методик їх викладання Полтавського національного  
педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

Науковий керівник: проф. **Федій О.А.**

## **ПОДОЛАННЯ БАР'ЄРІВ КОМУНІКАТИВНОЇ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ЕСТЕТОТЕРАПІЇ**

Спілкування, побудова міжособистісних партнерських взаємодій та загальна інтеграція в соціальне середовище є природною потребою кожної людини. Первинна соціалізація розпочинається ще з дитинства, в сім'ї та

закладах дошкільної освіти. В цей період у дитини складаються уявлення про добро і зло, вона починає усвідомлювати себе, робить перші кроки до взаємодії з оточуючими. Проте особливої актуальності це питання набуває в початковій школі, завданням якої є створення таких умов, які зможуть посприяти комунікативній соціалізації молодшого школяра, допомогти дитині адаптуватися до нових умов, подолати бар'єри та конфлікти, засвоїти норми поведінки, що необхідні для ефективної та конструктивної участі особистості у житті суспільства.

Ми дотримуємося позиції, що досягти цієї мети можна шляхом впровадження естетотерапії у навчально-виховний процес початкової школи.

Аналіз науково-педагогічної літератури свідчить, що вивченням комунікативної соціалізації займалися (М. Філоненко, В. Киричук); теоретичні та практичні основи естетотерапії досліджували (В. Муромець, Е. Тихонова, М. Бурно), питання підготовки майбутніх вчителів початкової школи до використання засобів естетотерапії у професійній діяльності розглядали (О. Федій, В. Городиська, Т. Мірошніченко, О. Сорока).

Комунікативна соціалізація передбачає контакти між людьми, що забезпечують передавання інформації, побудову міжособистісних взаємодій, за яких кожен з учасників може впливати на інших партнерів. В ході спілкування можуть виникати специфічні комунікативні бар'єри, які не дозволяють адекватно сприймати та оцінювати інформацію і самого співрозмовника, а це в свою чергу, може стати причиною різних непорозумінь, конфліктів та їх подальшої ескалації.

М. Філоненко пропонує наступну класифікацію комунікативних бар'єрів, серед яких: бар'єри взаєморозуміння (фонетичне нерозуміння); семантичний бар'єр (використання різних за значенням слів); стилістичний бар'єр – невідповідність стилю мови того, хто говорить, і ситуації спілкування; логічний бар'єр виникає тоді, коли логіка міркування мовника занадто складна для

слухача, або здається йому неправильно; соціально-культурний бар'єр виникає за соціальних чи релігійних відмінностей між партнерами спілкування, та призводить до різного пояснення тих або інших понять; бар'єр авторитету (сприйняття партнера взаємодії як особи певної національності, статі, віку) [3, с. 57-58].

В контексті нашої теми наголошуємо, що молодший шкільний вік – сенситивний період для комунікативної соціалізації, тому серед основних завдань педагога можна виділити: підвищення загальної культури особистості; забезпечення умов для ефективного формування соціально-комунікативної компетентності школярів; діагностику комунікативної соціалізації особистості; вирішення проблем соціально-комунікативної взаємодії учнів початкової школи (передбачення, превенція та вирішення конфліктів у класі, подолання бар'єрів комунікативної соціалізації тощо).

Ми дотримуємося думки, що забезпечення комфортного, психологічно безпечного освітнього середовища допоможе вчителю вирішити ці проблеми, а організувати цей процес можна шляхом використання естетотерапії та її комплексу естетотерапевтичних технік.

Принагідно зазначимо, що естетотерапія є своєрідним педагогічним лікуванням людської душі, яка за допомогою різноманітних засобів впливу на емоційно-чуттєву сферу індивіда дозволяє усунути психологічний дискомфорт та створити умови для творчої реалізації особистості [2, с. 28].

Дослідники виділяють основні пріоритети естетотерапії: виступає засобом вільного самовираження та самопізнання; передбачає атмосферу довіри, високої толерантності, уваги до внутрішнього світу людини; у більшості випадків викликає у людини позитивні емоції, допомагає подолати апатію, безініціативність, сформувати активну життєву позицію, впевненість в своїх силах; сприяє розкриттю нових можливостей і ствердженню свого індивідуального способу буття в світі [1, с. 205].

Отже, використання засобів та технік естетотерапії у початковій школі є необхідною умовою становлення школяра як особистості, адаптації дитини до нових соціальних умов, подолання бар'єрів комунікативної соціалізації.

### **Список використаних джерел**

1. Муромець В. Г. Формування ціннісного ставлення до психологічного здоров'я студентської молоді засобами естетотерапії / В. Г. Муромець // Освітологічний дискурс. – 2014. – № 4. – С. 199-207.
2. Федій О. А. Запровадження естетотерапії у професійну діяльність педагогів / О. А. Федій // Постметодика. – 2011. – № 3. – С. 28-31.
3. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник / М. М. Філоненко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.

**Дущенко О.С.,**

*кандидатка педагогічних наук, старший викладач кафедри  
математики, інформатики та інформаційної діяльності  
Ізмаїльського державного гуманітарного університету*

## **ІННОВАЦІЙНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ОСНОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

Освітнє середовище, у якому постійно перебувають студенти, повинне бути спрямоване на розв'язання освітніх завдань, у тому числі на розвиток здібностей студентів, прояв творчості у результатах їх діяльності. Відповідно перед науково-педагогічними працівниками постає важливе завдання створити таке освітнє середовище, але з використанням сучасних технологій як комп'ютерних технологій, так і освітніх технологій.

Питання інноваційного освітнього середовища вивчається багатьма вченими, зокрема І. Богданова, М. Бичко, Л. Ващенко, А. Каташов, Г. Полякова, Л. Остапенко, Н. Ткачук, В. Ребенок, О. Цюняк та ін. Проте умови формування